

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
СПАСС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«БОЛГАР ШӘҺЭРЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРЭМЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 41-3

«11» апреля 2019 гола

Татарстан Республикасы
Спас муниципаль районы
«Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге
үзидарә органнары законнары һәм
муниципаль норматив хокукый актлары
үзгәрешләренә мониторинг үткәрү
турында нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Спасс муниципаль районы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (бастырылган) законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлар үзгәрешләренә мониторинг үткәрү буенча Татарстан Республикасы Спасс муниципаль районы жирле үзидарә органнары эшен камилләштерү максатында, Татарстан Республикасы Спасс муниципаль районы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Советы уставына таянып, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары законнары һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә органнары:

үз нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлегә карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

күрсәтелгән Нигезләмәненң үтәләше өчен җаваплы затларны билгеләү;

җаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләреннән вазыйфай күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлегә карарны Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге рәсми сайт битендә, хокукый мәгълүмат рәсми сайтында (<http://pravo.tatarstan.ru>) урнаштырырга.

4. Әлегә карарның үтәләшен контрольдә тотуны үзем артыннан калдырам.

5. Әлегә карар рәсми басылып чыккан көннән ун көн узгач үз көченә керә.

«Болгар шәһәре»
муниципаль берәмлеге башлыгы

К.А. Нугаев

Татарстан Республикасы
Спас муниципаль районы
«Болгар шәһәре» муниципаль
берәмлеге Советының
2019 елның «11» апрелдәге
№ 41-3 санды карарына
кушымта

**Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы «Болгар шәһәре»
муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары законнары һәм муниципаль
норматив хокукый актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында
нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр һәм үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген. муниципаль актларны кабул итүне (басуларны) тәмин итү, үзгәртү һәм аларның көчен югалтуын тану өчен мәгълүмат жыю, анализлау һәм бәяләү буенча күздә тоту.
2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.
3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә муниципаль берәмлекнен юрист һәм башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.
4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен жаваплы затлар билгеләнә.
5. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып торалар:
 - федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;
 - муниципаль актларда коллизияләренә, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукый жайга салуда кабатлау;
 - жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;
 - муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;
 - муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренә (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау;
 - хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;
 - муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;
 - нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.
6. Мониторинг үз эченә жыю, гомумиләштерү, анализ һәм бәяләү үзгәрешләрен ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенң башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткәругә нигез булып тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү; хокукый җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшқуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкиллекле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатьләре, шул исәптән үз эченә алган мөрәжәгатьләр;

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренң, семинарларның, гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәненң 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә үз компетенциясендә булган мәсьәләләр буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатында, эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәненң 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);

прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар ижат итү эше нәтиҗәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекненң жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекненң вәкиллекле органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар

реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

"Консультант Плюс" мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

«Консультант Плюс» мәгълүмат системасын хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яналыклар тасмалары мәгълүматы керү»;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәмин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенең чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык;

коллизия хокук нормалары;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукый актларны куллану тәжрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кертгән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтижәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, Яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәругә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләреннән вәкилләклә органнары депутатларының мөрәжәгатъләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы торса, («Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган прокурор жавабы актларыннан тыш), мониторинг алар кәргән көннән 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәругә нәтижеләре турында мөрәжәгать иткән затка хәбәр итә.

III. Мониторинг нәтижеләрен тормышка ашыру.

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижеләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәругә өчен жаваплы затлар жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижеләре турында хисап тотта.

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) түбәндәгеләренә үз эченә ала:

- мониторинг үткәругә объекты турында мәгълүмат;
- мониторинг үткәругә башкаручылары турында мәгълүмат;
- мониторинг үткәругә чоры турында мәгълүмат;
- хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәругә нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) түбәндәгеләренә үз эченә алырга мөмкин:

- Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга мөмкин:
- хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;
- муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яна муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;
- тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда керту өчен жибәрелә.

Әлеге регистрга керту өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзер булырга мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәругә һәм хокукый ижат итү эшчәнлегә өчен жаваплы затлар

мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жирле үзидарә органнары карамагында булган тиешле хокукый жайга салу өлкәсендәге федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплы.

20. Мониторинг йомгаклары буенча тискәре нәтижәләр өчен, шул исәптән гражданнарға, юридик затларға, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы.